

PAPI SZOLGÁLAT ÉS ÉLET

1. Bevezető gondolatok

„Mindannyian misszionárius tanítványok vagyunk! Mire várunk?”- teszi fel a kérdést Ferenc pápa EG-ban. Látva az idők jeleit, paradigma váltást szorgalmaznak mindazok, akik felelősséggel szeretnék megélni az Egyházhoz tartozásukat és hivatásukat. Szemléletváltásra van szükségünk, és ezek közül talán a legfontosabb az egyházképünk felülvizsgálata.

Az Egyházzal úgy gondolkodunk, mint egy gúláról, amelynek tetején a pápa van, majd a bíborosok, aztán a papok, alul pedig a világi hívek. Úgy véljük, hogy a Szentlélek felülről jön. Kit ér el legjobban? A pápát. Ő kapja a legtöbb Szentlelket. Aztán árad a bíborosokra, a püspökökre. A papokra is jut még valami, de alulra, ahol a hívek vannak, a Szentlélek már csak szivárog.

Ha gúlában gondolkodunk „A felelősség azé, aki fölöttem van.” A gúla bármelyik irányából indulva képesek vagyunk áthárítani a felelősségünket, akár fölfelé, akár lefelé haladva. Ma is szívesen rátolnak minden felelősséget a hívek a papokra, a papok pedig az előljáróikra. A II. Vatikáni zsinat az Egyházzal, mint Isten vándorló népéről beszél, a Szentlélek vezetése alatt. És a Szentlélek a közösség minden tagjára kiáradt. Tapasztalatunk, hogy ott van misszionáló, élő, másokat befogadó Egyház, ahol közösségek születnek.

Ha az Egyházzal Krisztus titokzatos Testeként gondolkodunk, akkor tudnunk kell, hogy ennek a Testnek a feje mind a mai napig úgy van jelen közöttünk, mint aki szolgál. Aki utána akar menni, attól azt kéri, hogy legyen az utolsó, mindenkinek a szolgája (vö. Mk 10,44). A szavainknak, a prédikációinknak, a szentségek kiszolgáltatásának és az életünknek is ezt kellene megjelenítenie. Hiányzik az egészséges kiválasztottság és küldetés tudat! Vagy beolvadunk a környezetünkbe vagy a külsőségekre figyelve túlhangsúlyozzuk a papságunkat.

A kiválasztottságunk nem fokozati, hanem lényegi különbséget takar. Semmi köze az értékességhez. Nem különbek vagyunk, hanem meghívott tanítványok, akiknek küldetést szánt az Isten.

Szemléletváltásra van szükségünk a papokról alkotott képben is. A főtisztelendő uraktól eljutni a szolgálati papságig. Áldozatot bemutató és közben önmagát szeretet áldozattá tevő papságig.

Az egész Egyházat megrázták a pedofil papok, püspökök nyilvánosságra jutott ügyei. Ezért a rólunk alkotott kép a hívekben is megrendült. Ezen változtatni, csak akkor tudunk, ha vállaljuk az életszentségre szóló meghívásunkat és felhagyunk a közepszerűséggel.

Tanúságot kell tennünk arról a Krisztusról, aki bennünk él, akiben élünk. Tanúságot kell tennünk Istenről, aki a Szeretet, Isten országáról, amely az Ő szeretet királysága, uralma közöttünk és bennünk. Krisztus tanítványaivá kell tennünk az embereket és meghívni ebbe az országba őket.

2. Statisztikai adatok

2.1. Papság

A papok létszáma: 2013-ban kb. 100 aktív papja volt, 2018-ban pedig 77 aktív papja van egyházmegyénknek.

Más egyházmegyéből két pap szolgál nálunk, akik még nem inkardinálódtak. Az egyházmegyén kívül egy pap teljesít szolgálatot. Szerzetes papok nagyon kevesen vannak az egyházmegyében. Nagykanizsán három piarista atya tanít az iskolájukban. Kettő pap és egy diakónus él egy egyházmegyei alapítású papi szerzetes közösségben.

A papok átlagéletkora jelenleg 49 - 50 év, de ez csak romlani fog, ha a jelentkezők számában nem áll be komolyabb változás.

Amennyiben minden katolikusnak keresztelt hívővel kapcsolatunk lenne, akkor egy papra közel négyezer hívő jutna. Ez a szám azonban korántsem igaz, mert a megkeresztelték 2-3%-ával van valamilyen kapcsolatunk. Nem is beszélve azokról, akiket közben elvesztettünk vagy el sem értünk, a százból nem egy után, hanem 95 után kellene elindulni.

Megszűnt a hagyományos plébános – káplán fölé alárendelt állapot, sokkal inkább testvériessé és a szolgálatban egymást kiegészítővé vált a kapcsolat. Összesen kettő plébánián szolgálnak káplánok! Fontos lenne megőrizni a kezdeti lendületüket. A szolgálatot elhagyók száma viszonylag kevés. 4-5 fő lépett ki az elmúlt 25 évben. A szolgálatból három papot kellett elbocsátani 25 év alatt.

2.2. Utánpótlás, kispapok, szeminaristák

A kezdetek hivatás toborzásai után, amely sokakat elért, de azokból a nagyobb része elmaradt és nem lett pap, a hivatások száma erősen csökkent. Két évvel ezelőtt egy jelentkezőnk sem akadt. Tavaly egy, az idén (2018) pedig négyen jelentkeztek. Sok teendőnk van még ezen a téren.

A püspök részéről két kezdeményezés történt. Tavaly elindult a Jó Pásztor imaközösség, amelynek a tagjai az ima mellett a szenvedéseiket is felajánlják papi és misszionáriusi (mivel missziós terület vagyunk) hivatásokért. Az idén pedig mise sorozatot kezdett az Egyház történelmi sebeinek gyógyulásáért! Hisszük, hogy szellemi harc van a hivatások terén is, és fontos, hogy megszűnjön minden megosztottság, amely akadályozza az áldás kiadását!

A jelentkezőket az Esztergomi szemináriumban, a Központi szemináriumban, és Rómában képzik.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Az utánpótlás szervezéséről és a hivatás ébresztéséről!

Hogyan lehetne új utakat találni?

2.3. Állandó diakónusok

Az állandó, nős diakónusok nyolcan vannak. Közülük egy visz önállóan plébániát, a többiek pedig egy-egy területen szolgálnak, adott plébániákon.

Amennyiben megoldható lenne az anyagi ellátásuk, és személyileg alkalmasak plébánia vezetésre, akkor újabb szentelésekre is szükség lehet. Ebben az esetben, mind a felvételi feltételeket, mind a képzést komolyabban kell venni.

Átlagéletkoruk 40-45 év körül van.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Plébánia vezetése diakónusokkal, amelyhez érdemes lenne tanulmányozni más egyházmegyék gyakorlatát és a görögök helyzetét. Mit jelent mindez a családra, a házastársra és az egyházmegyére nézve?

Nem pap pótlékok! Mennyire kellene képezni őket a szegények, betegek, sérültek ellátására, hiszen eredetileg erre voltak rendelve?

2.4. Akolitusok, lelkipásztori segítők

Az egyházmegye indulásakor közel 25 akolituszt nevezett ki a püspök, akiknek egy része nem kapott feladatot azon a plébánián, ahová tartozott. Pár évvel ezelőtt meghirdettünk egy újabb képzést, majd ebben az évben (2018) elindult a harmadik. Jelenleg húsz férfi készül az akolitusi szolgálatra. Zömmel városi plébániákról. Ezzel együtt lelkipásztori segítőknek is jó lenne képzést szervezni.

3

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Nagy szükség lenne közösségvezetőkre, akik különösen a falvainkban össze tudnák tartani az ottmaradtakat, törődnének a közösség szegényeivel, tehát a közösségépítő és a szociális munka is feladatuk lenne az igeliturgiák végzése mellett.

2.5. Papi egyesületek, közösségek

Jelenleg egyházmegyénkben az Unió Cléri működik két helyszínen, az Ifi papi közösség, valamint a Máriás Papi Mozgalomhoz tartozó papok közössége találkozik havi rendszerességgel. Szervezés alatt van egy papi imaközösség havi rendszerességgel, két helyszínen.

A már meglévő papi csoportok létszáma 25-30 fő körül van.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Növelni kellene a papi közösségeket, mert viszonylag kevés atyát érnek el ezek a csoportok és szükség lenne ökümenikus, papokból-lelkészekből álló csoportok működésére is! Jelenleg egy ilyen van Kaposváron havi egy alkalommal kb. egy óra időtartamban.

2.6. A plébániák

Az egyházmegye megalapításakor 156 plébániánk volt. 2002-ben ebből 55-öt filiává minősített át a püspök, és 19 oldallagosan ellátott plébánia maradt. Az oldallagosan ellátott plébániák száma jelenleg 32.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD A 2. FEJEZET EGÉSZE KAPCSÁN

(egy Egyházához hű, hitében elkötelezett katolikus családapa felvetései)

Ha a fa egy ága elszárad, nem oda nyomja az életerőt, hisz éppen azért száradt el, mert nincs benne életerő. Jó lenne megérteni, mi az üzenete ennek a sorvadásnak. Kikerülhetetlen feladat

lesz átvezetni egy régi letűnt világban intézményesült Egyházat egy megváltozott világ igényeire válaszolni képes Egyházba, és megtalálni annak intézményeit.

1./ Hova vigyük érdeklődő ismerősünket?

- közösségek hiánya, a templomi közönség nem közösség
- a templomba járók 75 %-a 60 év feletti (vidéken még rosszabb), 20 év múlva a mostani létszám 1/3-ára lehet számítani, ezt még rontja a papok számának rohamos csökkenése

2./ Paphiány (katolikus: 4600 fő/pap, protestáns: 1700 fő/lelkész, baptista: 260 fő/lelkész, hit gyülekezete: 170 fő/pásztor, görögkatolikusoknál 640 fő/parókus)

Az Egyháznak el kellene döntenie, hogy a jelenlegi gyakorlathoz vagy az eucharisztiahoz ragaszkodik! Szent Ágoston azt mondja, ahol nincs eucharisztia, ott nincs Egyház.

- a nem döntés is döntés (mulasztásból elkövetett egyházsorvasztás – már tart sok évtizede!)

- a misztérium átélésének a jelenlegi templomi misék keretében csak nagyon korlátozott tere van:

- o a pap - túldimenzionált szerepben és felelősségben van (szinte minden rajta múlik!)
- o a közösség - nem él, nézünk egymás hátába idegenül (a misztérium természetes alapja nem működik – így „a természetfeletti a természetesre épül” elv nem érvényesül)
- o ezért testetlenné, megfoghatatlanná válik a misztérium (mert a misztérium látható, tapasztalható, nélkülözhetetlen része az élő közösség. Az eucharisztia ugyanis leválaszthatatlan a közösségtől („szent együtt lakozás:” O sacrum convivium).
- o Ha ez nem él, akkor óhatatlanul sodródunk az elvonatkoztatott, elméleti értelmezés irányába. Ennek hiányát kompenzáljuk túl az eucharisztia tárgyiasításában. (Örvendetes lenne, ha az eucharisztikus kongresszus ezt az arányeltolódást is felismerné, és orvosolná! – külön témát érdemelne. Az eucharisztia sokkal több, mint az oltáriszentség.)
- o A misztérium csak a „misztikusok” (ezek inkább a nők) számára fogható valóság, ill. az elvont gondolkodásra képes, intellektuális férfiak, akik vallják, hogy ez így van. Ezért is van olyan kevés férfi az egyházunkban.

Biztos, hogy megérett a helyzet a szemléletváltásra!

Az Egyház ott élő, ahol közösségek vannak. A plébánián az embereknek ismerniük kell egymást. E nélkül nem létezik hatékony evangelizáció. Ma 800-10.000 fő között van egy-egy plébánia létszáma. A tízezres plébániákat 100 csoportra lehetne osztani.

Ezek ellátását rá lehetne bízni olyan házásokra, akik legalább öt éve egészséges családi életet élnek. A házásoknak külön speciális képzés (akolitus képzéshez hasonló, de nem csak férfiakra) kellene. A másik lehetőség olyan hívő embereket keresni és felkérni erre a feladatra, akik már felnevelték gyermekeiket.

3. Hivatásunk megélése

3.1. A papi szolgálat

Kinevezések, dispoziciók.

Ezek eldöntése a Papi Szenátus javaslatait figyelembe véve a Tanácsosok Testületével megtárgyalva történik. Önkényesen, csak azért mert régóta egy helyen van valaki, nem szoktuk elhelyezni. Leginkább akkor helyezünk át papot, ha valahol szükséges lépéseket kell tennünk.

Együttműködés a papok és a püspök között

Reményeink szerint a személyes találkozásokon, a papok látogatásán és a papi közösségekbe való bekapcsolódásukon keresztül a hivatalostól elmozdul az atyai kapcsolat felé. Öröm megtapasztalni a papok nyitottságát erre. Egymásnak munkatársai vagyunk és közös a felelősségünk az egyházmegyéért.

A látogatások, a találkozások alkalmával szeretnénk erősíteni az önállóságukat és ugyanakkor mélyíteni az egymástól való függést, az egymásra utaltság fontosságát és annak megértését. Mindennek forrása a Krisztustól való személyes függés!

A papoknak és a püspöknek kölcsönösen meg kell ismerniük egymást! Meghallgatni és elfogadni egymást, időt adni egymásnak kölcsönösen és elérhetővé válni egymás számára!

A papok közötti együttműködés

Személyes barátságokon, közös célért végzett szolgálatokban, rekollekciókon és továbbképzéseken válik kézzel foghatóvá. Jót tenne, ha létrejönne a plébániák közötti „hálózatok”. Azonos lelkipásztori kihívás előtt állók, lakótelepek, agglomeráció, réteg pasztoráció területén egymást segíthetnék tapasztalatokkal és találkozásokkal. Segíteni kell az egység megőrzését és az egymás iránti szeretet növekedését!

Együttműködés a papok és a világiak, munkatársak között.

Itt is szemléletváltásra van szükség valamint a világiakkal szembeni bizalmatlanság és félelem megszűnésére. Különösen a nők felé való megnyilvánulásainkban van szükség változtatásra. A népi vallásosságban, amely nagy kincs, jelen van az Isten népén lévő kenet. Akkor tanulhatunk belőle, ha nem nézzük le őket, hanem tisztelettel közelítünk hozzájuk, mert ez is az Isten utáni szomjat jelzi.

A tisztelet nélkül nem tudunk együttműködni velük és a közülük kikerülő munkatársainkkal. Ez különösen is érvényes a cigány testvéreinkre. Ne feledjük, amit Jézus Nikodémusnak mondott: „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy. Így van mindaz, aki a Lélektől született.” A keresztség által mindannyian részesültek Krisztus papságában! Ez az igazi alapja a papok és világiak együttműködésének az Egyházban!

Együtműködés az egyházközségi képviselőtestületekkel.

Ahhoz, hogy követni lehessen a képviselőtestületek megbízatását és szolgálatát egyházmegyénkben ettől az évtől kezdődően (2018) bevezettük a képviselőtestületek egységes, egy napon történő kinevezését. Ennek megvalósulásához minden testület megbízása ősszel megszűnik és Krisztus Király vasárnapján tesznek esküt az új, megválasztott tagok. Az együtműködés egyik fontos feltétele, hogy a papok és a munkatársaik kölcsönösen építsék a bizalmat és keressék az együtműködés módjait. El kell kerülni két szélsőséget. Az egyikben nincs szükség a világiakra, mert csak akadályt lát bennük a pap, mert úgy is minden úgy lesz, ahogy ő akarja. A másikban pedig bedobja a gyepőt a plébános, mindent rábízva a világiakra.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD A 3.1. FEJEZET KAPCSÁN

6

A keresztség által részesei lettünk Krisztus egyetemes papságának. Ezt általános papságnak hívjuk, mert minden megkeresztelt részesezett Krisztus papi, prófétai és királyi méltóságából és küldetéséből. Emellett van a szolgálati papság, amelyik nemcsak fokozatilag különbözik a világban élők általános papságától, hanem lényegileg is.

Sajnos a papok és az egyháziak szemléletmódjában is, a világban élő keresztyének szemében is a fokozatbeli különbségre került a hangsúly. Vagyis a katolikusok úgy gondolkodnak a papokról, és a papok is úgy gondolkodnak önmagukról, hogy ők fokozatban fölötte állnak azoknak a keresztyéneknek, akiknek a szolgálata van rájuk bízva. A szolgálati papság arra kapta az egyházi rend szentségét, hogy egész életében a Test tagjainak szentté válását, megszentelődését szolgálja. Nem uralkodásra, hanem szolgálatra kapta a küldetést!

A kölcsönös és testvéri együtműködés helyett még mindig elvárjuk, hogy az egyetemes papság, azaz a hívek szolgálják a szolgálati papságot. Ez pedig nem helyes.

3.2. A papság elosztása az egyházmegye különböző zónáiban

Plébániák - falvakban, városokban, üdülőövezetekben.

Sajátos problémák: Az egyes régiókban más és más kihívással kell szembe néznünk.

A Balaton déli partján, nyáron tömegek jönnek nyaralni és misékre is. Év közben pedig ugyanaz a helyzet, mint a falusi vagy városi plébániákon.

A nagyobb városok köré kiköltözik a lakosság, a templomaink pedig a központokban vannak. Közösség szervezés, találkozási helyek kellene, hogy elérjük ezeket az embereket.

A falvak nagy része kihálóban, a fiatalok elköltöztek, vagy külföldön kerestek munkát. Maradnak az öregek és a betegek. Egyházunk még nem ismerte fel és nem aknáztta ki az ezzel együtt járó lehetőségeket. Nem karizma kell a szegényekhez és a betegekhez, hanem szív és a félelmeink legyőzése. Az evangelizáció szempontjából nem teher, hiszen övék az Isten országa és a Jézussal való találkozás nagy lehetősége rejlik bennük!

A papság helyes elosztásának kritériumaként két szempontot szeretnénk figyelembe venni. Az egyik a meglévő rendszer fenntartása a szentségi pasztoráció megszervezésével (misék, igeliturgiák, hitoktatás). A másik pedig az evangelizáció és a misszió. Ehhez nem szükséges

papnak lenni, viszont olyan papokra van szükség, akik érzik ennek fontosságát és minden erejükkel támogatják az erre hívást érző, megtért testvéreinket!

Az esperesi kerületek átszervezését azért tartottuk fontosnak, hogy aránylag egyforma létszámban legyenek papok a különböző kerületekben.

Miért vonunk össze plébániákat? Leginkább a paphiány miatt. Sajnos így viszont aránytalanul sok jut egy-egy papra. Miért engedi meg a paphiányt az, akié az Egyház? Valószínűleg másképpen szeretné folytatni. Több lehetőséget adva a világiaknak, ráébredtve őket is a saját felelősségükre, hiszen az Egyház nem a papok, hanem ők és mi együtt.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Miként lehetne a papok és a hívek kapcsolatát erősíteni? A nők szerepét növelni?

Hogyan lehetne segíteni a papságot és a híveket is Egyházmegyében gondolkodni?

Hogyan részesedhetnének jobban a világiak a lelkipásztori szolgálatban?

3.3. A papok helyzete az egyházmegyében

A sajátos papi identitásuk elfogadása és megélése.

Önazonosságunk jelen van bennünk, Istentől kapott ajándékként. Mivel előbb lettünk emberek, mint felszentelt papok, a papi identitásunkat is meghatározza, hogy Isten gyermekei, képmásai vagyunk. Ez a képmás Krisztusban láthatóvá vált. Papi identitásunk Krisztusban van elrejtve. Ebből következik, hogy minél inkább közel vagyunk az Istenhez, Jézus Krisztus által, annál közelebb kerülünk önmagunkhoz és az identitásunkhoz!

Akik nem jól élik meg az önazonosságukat, azok arra kényszerülnek, hogy egyre több pénzt költsenek arra, hogy önmagunkhoz visszataláljanak, és elveszett önazonosságukat „visszavásárolják”! Ez alól mi papok sem vagyunk kivételek! Mi is gyakran gondoljuk azt, hogy azok vagyunk, amit birtoklunk, amit elértünk.

Ebből ered az otthontalanságunk, amikor sehol nem találjuk a helyünket és a kiszolgáltatottságunk, amelynek következtében mi papok is manipulálhatók vagyunk a divat, a kozmetika, a hatalomra törés, a befolyásos kapcsolatok építése, a hamis mammon gyűjtése által éppúgy, mint a cölibátus megszegése, a politikai és a vallásos szerepek eljátszása által. Ami rejtettséget és önazonosságot ígér, azt kritika nélkül habzsoljuk, jóllehet további eltávolodással jár saját magunktól.

Aki azonos önmagával, az szabadabbá válik arra, hogy megélje papi méltóságát a kapcsolatokban és az egyéni életvitelben is. Megszabadul a hamis szerepektől a megfelelni akarás kényszerétől.

Aki azonos önmagával, az szabadabbá válik arra, hogy megélje papi méltóságát az öltözködésben is. Tudja, hogy nem a ruha teszi az embert, de azt is, hogy jellé válhat a ruhában, legyen az reverenda, papi civil vagy más öltözet. Nem árt, ha egyszerre éljük meg az emberi identitásunkat is és a papi önazonosságunkat!

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Miként lehetne - ahol erre szükség van - a papok lakásának, ellátásának, életkörülményeinek helyzetén javítani?

A papok anyagi helyzete, a nyugdíjas papok helyzete, ellátottsága, a betegszabadságon lévők ellátása milyen megoldandó kérdéseket vet fel?

3.4. Spiritualitás

Papi lelkiség

A papi lelkiség lényege, hogy ugyanaz a lelkület formálódjon ki bennünk, amely Krisztus Jézusban volt! (v.ö. Fil 2,5) Talán az egyik legfontosabb a szolgálatunk végzésében a spiritualitás. Milyen lélekkel végezzük azt, amit végeznünk kell? Az emberek ma is Istent keresik, aki bennünk él, mi pedig őbenne.

A lelkiségünk lényege a kapcsolat, az a bizonyos tér, ami a Szentháromság személyei, és köztünk, valamint köztünk és azok között jön létre, akik felé a küldetésünk szól. Ezt nem lehet „csinálni”, ennek a kapcsolatnak át kell adni magunkat.

Aszkézis

Az aszkézis alatt sokaknak testi tornagyakorlatok jutnak eszükbe, hogy megerősítsék a jámborságunk izmait, pedig az aszkézis nem jóvátétel, nem jó lelkiismeret teremtése, nem bűnbánat, nem megtérés, hanem az Ő szeretetének meg nem érdemelt kinyilvánítására az én válaszom!

A krisztusi lelkület legfontosabb mozzanata a kenózisunk, az önküresítésünk. Amikor Igent mondunk Krisztus követésére az első kérdése felénk, mit hagysz el értem? Ha az aszkézis nincs beágyazva egy élő Isten-kapcsolatba és önmagáért van, akkor semmi értelme.

Szeretetválasz az Ő szeretetére! Mindenben mértéket kell tartanunk, csak a szeretetben nem!

Önátadás

Amit a szentmisében az adományokkal végzünk, hálát adunk értük és felajánljuk Istennek, megvallva az Egyház hitét, hogy átváltozik az örök élet kenyerévé és italává, ugyanazt kell tenni naponta saját életünkkel. Hálával elfogadjuk Istentől minden nap és átadjuk neki, hogy változtassa át, szentelje meg, hogy minden dolgunkban az Atya dicsőüljön meg!

A szív tisztasága – cölibátus - a papok érzelmi élete - a pap és a szenvedély

Újra kell gondolnunk a testünkhöz és a szexualitásunkhoz való viszonyunkat. A helyesen megélt szexualitás segít abban, hogy termékenyek legyünk, spirituális értelemben. A szexualitásunk másra irányuló erő, segít, hogy ne forduljunk önmagunkba, segít a másik másságának elfogadásában bennünket.

Ajándék, amely segít befogadni és továbbadni az örömhírt, segít a szeretet cselekedeteinek gyakorlásában, valamint a pasztorális kapcsolatok kiépítésében. Amikor elfojtás helyett ajándékként fogadjuk el szexualitásunkat, és tiszteletben tartjuk annak határait magunkban és másokban is, akkor lelki egyensúlyt teremt bennünk!

A cölibátussal a pap nem a szexualitást, hanem annak gyakorlását utasítja vissza! Ezáltal egyfajta egyensúlyvesztést vállal, mert talált egy nagyobb kincset, az Isten országát és azt választotta! Ez minden választásban (a házasságban is) benne van. Cölibátusunk csak akkor lesz megtartó erő és működik jól, ha ezt a mindennél nagyobb kincset felfedezzük és választjuk is!

Mi van, ha ez a választás nem történt meg? Kompenzálni kezdünk, mert a veszteségünk nagyobbak tűnik, mint a felfedezett kincs, Isten országa és a Jézussal való személyes kapcsolat vonzása.

Pótcselekvésünk leglátványosabban a hatalomhoz, karrierhez, pénzhez, evéshez, iváshoz, szexuális kapcsolatokhoz való viszonyulásunkon látszik! Ez kezdetben védelmi rendszernek tűnik, mert a visszautasítás és a vonzás közötti egyensúlyt próbáljuk általa visszaállítani.

Ám szép lassan elveszítjük az érzékenységünket és mindez szokássá, életstílussá válik (mert az adagot mindig növelni kell!) A folyamat nagyon egyszerű: érzés – vágy – gondolat – tett – szokás – jellem – sors! Kialakulnak a szenvedélybetegségek, mert nem volt szenvedélyes a szeretetünk Jézus iránt.

Van gyógyulás! A pap szívének újra a kincs vonzásába kell kerülni és újra választania kellene a cölibátust, nem a papi hivatást, hanem a cölibátust!

Honnan kaphatunk újra vonzást? Hogyan lehet betölteni az ürességet? Hogyan lehet újra „szerelembe esni”? Először is beszélni kell a kompenzációkról, az ürességről és a magány sebéről. Segíteni kell felfedezni a szűzi kapcsolat stílusát! A szűz nagyon sok kapcsolatban él, de egyet sem enged be a középpontba, és ő maga sem lehet a másik életének a középpontja. Ezt a helyet csak Jézussal tölthetjük be!

Segít a compassió, a másik szenvedésének a befogadása. Aki nem tud együtt szenvedni, annál a szüzesség csak formalitás. Segít az identitásunk újra felfedezése, a valahova tartozás (közösség), a belső koherencia, az elengedettségek, rekreáció, a szívből való virrasztás másokért.

Ima és imák elvégzése - a zsolozsma kötelezettsége

Megdöböntő, de először, mi papok is, az imát hagyjuk abba. Elveszítjük a „jobbik részt”. Magunkra vállaltuk a zsolozsma kötelezettségét, ám nagyon könnyen találunk kibúvót alóla, nem vagyunk szerzetesek, nincs időnk stb.

Amennyiben kitarunk az imában, nem mindegy, hogy időben mikor és hogyan végezzük. Akit szeretünk, annak igyekszünk a minőségi időt odaadni! Az sem lényegtelen, hogy szeretetből vagy pusztán lelkiismereti kötelességből imádkozunk.

Imákat elvégezni és imádkozni nem mindig ugyanaz. Az ima kapcsolat és jelenlét! Az ő részéről állandóan biztosítva van számunkra mindkettő. A kérdés, hogy mennyire akarjuk a vele való kapcsolatot és mennyire akarunk jelen lenni számára?

Az egymásért végzett ima elengedhetetlen, hogy mi is megtisztuljunk. Akiért imádkozunk, azzal szemben átalakul a szívünk! Ugyanilyen fontos az együtt végzett ima és szentségimádás. Amikor együtt imádkozunk, akkor gondoskodunk egymásról és függünk egymástól. Ez az egyik legfontosabb szolgálat!

Szentírás

A kinyilatkoztatás életünk legbiztosabb sziklája. Nem tankönyv, nem kötelező olvasmány, nem egezetikai tananyag, hanem Isten szerelmes levele számunkra (Nagy Szent Gergely). Miért olvassuk olyan ritkán? Miért csak akkor, amikor készülnünk kell prédikációra, hittan órára vagy előadásra?

Ahhoz, hogy a hit, a remény és a szeretet kríziséből kikerüljünk, vagy azt elkerülhessük, ismernünk kell Isten szavát! Szeretettel kell olvasnunk és befogadnunk, akkor megnyílik számunkra!

Nem elég olvasni, tudni, hanem hinnünk is kell az Ő szavában, azaz rábízni az életünket, hogy életünk Igéjévé válhassanak a szentírás szavai!

Amennyiben ismerjük, hiszünk benne és a hitből fakadóan tapasztalatunk van arról, hogy ez az Igazság, akkor tudunk tanúságot tenni róla! Ez nem megy anélkül, hogy tettekre ne váltsanak és akkor az Isten szava szentté tesz bennünket.

10

Szentségimádás és az elveszített „jobbik rész”

Az aktivitás eretnekségében vergődik Egyházunk. Ennek következtében tömegek keresik a meditációs központokat, fizetnek nagy összegeket, hogy bejussanak valamelyik keleti meditációs kurzusra. Eközben miénk a betániai Mária által oly fontosnak tartott „jobbik rész”. Mi ingyen kaptuk és adhatnánk, ha fontosnak tartanánk a szemlélődést, a jelenléte!

Mit jelent a szentségimádás? Szeretettel szemlélni a titkot! Szeretettel, azaz mindent megosztva övele, még a legrejtettebb dolgainkat is, arra vágyakozva, hogy az életünk része legyen. Szemlélni azt jelenti, lemondunk arról, hogy irányítsuk a vele való kapcsolatot. Titok, amely kimeríthetetlen, mert csak befogadni lehet Őt, és megengedni Neki, hogy befogadjon minket.

A szentmise és életünk szentmiséje

Forrás és csúcspont! Amit ünneplünk, annak megélésére lettünk meghívva. A körülöttünk élőket nem csak az érdekli, hogy mekkora hittel és átéléssel, vagy rutinnal és magunkat középpontba helyezve végezzük, hanem legalább ennyire fontos számunkra, hogy mi történik velünk a két mise között?

Életünk szentmiséje akkor kezdődik, amikor a szentmise befejeződik! Gyakorolnunk kell a bűnbánatot, hiszen mi is felelősek vagyunk a minket körülvevő, vagy bennünk élő rosszért. Naponta táplálkozni az Élet igéjéből, olvasva és tettekre váltva. Ugyancsak naponta felajánlva életünket, mint adományt Isten szeretetoltárán, megengedve, hogy átváltoztasson és szentté tegyen bennünket. Így válunk a kiengesztelődés és a béke követőivé, azt a békét adva tovább, amit Jézustól kaptunk.

Gyóntatás és lelkipozíció

A gyónókhoz és a hozzánk forduló lelkipozíciót kérőkhöz fűződő kapcsolatunkat meghatározza, hogy milyen a viszonyunk a bennünk élő bűnössel! Ettől is függ, hogy irgalmasság széke vagy ítélő szék lesz a gyóntató székünk?

A gyónásba csak az tartozik bele, ami bűn, bár észre kell venni azt is, amit a bűn által okozott sebnek nevezünk. A lelki vezetés minden olyan problémát felölel, ami kapcsolatban áll az életünkkel. Nagy veszély a kettő összekeverése és a bűnök elpszichologizálása. A gyónás kellemes beszélgetéssé, a bűn jelentéktelenné válik, és a gyónás elveszíti szentségi dimenzióját.

A gyónást és a lelki beszélgetést jó külön választani, mert az egyik szentség, a másik pedig nem. Mindkettő nagy kísértés a hatalomra, mert többszörös függésben vannak tőlünk azok, akik ezeket kérik.

A hívek tudják, hogy nem erősségünk a szerénység és kihasználják a fontossági tudatunkat. Mi pedig nehezen látjuk be, hogy szükségünk van elismerésre, személyes kapcsolatokra, jó szóra, jó ételre és pihenésre. Minél inkább letagadjuk ezeket, annál inkább hagyjuk, hogy belőlünk kis istent csináljanak. Nagyon gyakran előfordul a papok életében, hogy nem Istent szolgálják, hanem egy a szívében őrzött bálványt, az ideális pap képét, és ez előtt borulnak le, és borulnak ki, ha ez előtt nem borulnak le mások. Előfordul, hogy ennek az ideális képnek a szolgálatába rokkannunk bele és bénulunk meg, ha nem találjuk!

Kapcsolatunk a bűnösökkel

Mindenkinek sebzett a bűnösökkel és a mássággal való kapcsolata. Sebzett a kapcsolatunk, mert „a szálfák” a mi szemünkben van, és magunkban sem és másokban sem tudjuk szétválasztani a bűnt és a bűnöst. Jézus szétválasztja a kettőt. A bűnt elveti és elveszi, a bűnösért pedig meghal.

Az, hogy iszonyunk van a bűnösökkel szemben, vagy netán nagyon is intim a viszonyunk velük, elárulja a bennük élő „bűnösökkel” való kapcsolatunkat. Nehéz elfogadni, hogy mi is a bűnösök közé tartozunk és aszerint is viselkedni, azaz bűnbánatban és hálában élni a hétköznapjainkat.

Egy sebzett Egyház képes arra, hogy megértse jelen világunk sérüléseit, képes arra is, hogy meginduljon ezek fölött. Egy sebzett Egyház tud együtt szenvedni a bűnösökkel, kísérni tudja és a gyógyulás felé segíti őket.

Gyógyítás

Küldetésünk rendkívül fontos része a gyógyítás, bár nem igazán gyakoroljuk. Nem is hiszünk abban, hogy ez megtörténhet és nem is várjuk, hogy megtörténjen. Még a betegek szentségének kiszolgáltatásakor sem! Racionális teológián képzett elménknek minden gyanús, ami a tudásunkkal nem ellenőrizhető. Ami nem racionális azt irracionálisnak tekintjük. Pedig ebben az esetben misztériumról van szó, amely meghaladja tudásunkat és alázattal kell meghajolnunk előtte.

Elgondolkodtató tünet, hogy nálunk van az orvosság, a szentségek által, de nem hiszünk mégsem abban, hogy itt és most megtörténhet a gyógyulás. Miközben az általunk elítélt szabadkeresztény gyülekezetek bátrak a hitben, tapasztalatuk a gyógyulás és a szabadulás. Emiatt nekik gyorsabban elhiszik az emberek, hogy tényleg szereti őket az Isten.

Jézustól eredően, az Egyház küldetéséhez kezdetektől hozzá tartozik a gyógyítás! Ez nem a karizmatikusok kiváltsága. Nem kell közjűk tartozni ahhoz, hogy higgyünk abban, hogy a szentségekben jelenlévő Krisztus, ma is meg akarja mutatni szeretetének hatalmát a szenvedő emberek fölött. Nem vele van a baj, ha nem történnek gyógyulások, hanem a hitünkkel! Nem véletlen, hogy a KEK a szentségekről szóló fejezetet a vérfolyásos asszony képével kezdi. „Ha

csak a ruhája szegélyét érintem is, meggyógyulok”, mi pedig nem érintjük, hanem egyesülünk vele minden szentségben. Ezen a téren is megújulásra van szükségünk nekünk, papoknak.

Kapcsolat a szentekkel

Nemcsak a szentségek lettek háttérbe szorítva a gyógyítás szempontjából, hanem a szentek is mellékessé váltak. Pedig fontos segítőink küldetésünk teljesítésében, különösen a gyógyításban. Tudjuk, hogy nem lehet szentté avatni senkit, anélkül, hogy legalább két orvosilag megmagyarázhatatlan és általuk bizonyított gyógyulás ne történt volna velük kapcsolatban. Ezek szerint elvárható tőlük, hogy ebben is segítségünkre legyenek. Vajon milyen gyakran és mekkora hittel kérjük a közbenjárásukat? Úgy tűnik, hogy összefüggés van az egyéni életszentség és a gyógyítás karizmája között.

12

Pap és az életszentség

A pap tekintélye maga Jézus Krisztus, akinek a személyében vagyunk jelen a világban, nemcsak az oltárnál vagy ima közben! Isten szeretné, hogy a pap Krisztussal azonos legyen, növekedne minden nap a szabadságban és mindegyikük belenőne Krisztus szentségébe. Ez a szentség a papok igazi szabadsága. A szentség kegyelmi adomány. Mit tehetünk a növekedéséért?

Jézus eledele az Atya akaratának tettekre váltása volt. Szabadsága pedig az engedelmisség, amelyben ő önként, szabadon függővé tette magát az Atyától és az ő akaratától. Az engedelmisség nála nem infantilizmus, nem katonai fogalom, hanem a szabadságban való lét! Szabadsága nem protestálás a fennálló rend ellen, hanem szerelmi vallomás az Atya és az Ő népe iránt!

Az Atya akarata az, hogy szentek legyünk! Erre szabadon kell igent mondanunk és a bennünk működő Szentlélek segít abban, hogy szentté válhassunk! Az életszentség nem morális bajnokság, nem is a glóriánk fényesítése, hanem a bennünk élő Isten szeretetének túlcordulása mindenki felé, különösen a legkisebbek felé. A szentségekkel való élés, az Ige tettekre váltása, a szegényekkel való közösségvállalás, mind a Szentháromsággal való egységünk túlradásává válik. Minél szorosabb ez az egység, az engedelmisségben, annál kevésbé talál fogást rajtunk a sátán és csökken a bűn ereje az életünkben!

Szellemi harc

Erre sem tanítottak bennünket, vagy leegyszerűsítették a kísértések és a bűn ellen vívott küzdelemre. Szent Pál szerint többről van szó: „Nem a vér és a test ellen, kell viaskodnunk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok, a sötét világ kormányzói és az égi magasságok gonosz szellemei ellen”.

Az Efezusi levél 6, 10-18-ban, ahonnét a fenti idézet származik, nem egy új stresszforrásról, hanem egy igazi stressz ellenes programról van szó! A szellemi harc, Isten gyermekeinek szabaddá válása az Istennel való együttműködésre az Isten országában, amely már elérkezett és a keresztség pillanatában elkezdődött bennünk. Ebben a harcban a gonosz legnagyobb győzelme, hogy elhitette a teológusok egy részével ő nem személyes létező, csak negatív erő, a bűnről elhitette, hogy az csak pszichológiai probléma, amit nem lehet megbánni, és így nem is lehet megbocsátani, pokol pedig nincs.

A szellemi harcot Isten fegyverzetével, mint az igazság, igazságosság, készség a békesség evangéliumára, hit, Isten ígéje és a lelkek megkülönböztetésével vívjuk. Ehhez kapjuk segítségként még a reményt és a szeretetet.

A szellemi harc célja nem az én jólétem, személyes hatékonyságom, hanem az Isten országa. A Szentlélek segítségével megpróbáljuk legyőzni a gonosz lelkeket, üdvösségünk és Isten országának építésében!

Pap és a karizmák

A karizmák nem azonosak a boszorkánysággal. Nem rajtunk kívül levő dolgok, amikkel operálhatunk! A szabad akaratunktól függnék! A keresztséggel megkapjuk az örök életet és a karizmákat is! Ezek a bérmálás által megerősítetnek. A papszentelésben pedig csak aktualizálódhatnak!

A karizmákat a szívünkben hordozzuk, tehát nem függ a szentség állapotától. A karizmákkal való élés út az aláztatba! Isten kegyelméből a papszentelés által, mindegyikünknek megvan minden karizmája, de mi ezt nem akarjuk tudomásul venni, mivel a velük való élés nem út a "szentség" szférájába, hanem út lefelé a szolgálatba, az aláztatba.

Az embereknek semmire sincs úgy szükségük, mint Isten kegyelmére, s ha készek vagyunk az aláztat útját járni, és nem helyezzük másba, csak Krisztusba a reménységünket, akkor máától kezdve minden karizmával élhetünk. Csak késznek kell lenni, hogy akarjuk. Akarjuk-e, hogy Isten felhasználjon bennünket?

A karizma az a "trágya", amin a szeretet növekszik. Nem lehet őket önmagukban gyakorolni, a szeretet növekedéséért vannak! A karizmákról sokszor technikai és mágikus értelemben gondolkodunk, pedig nem kell mindent logikával és pszichológiával megérteni, igazolni. Meg kell tanulunk csodálkozni, mint egy gyermek. A gyermeknek különös érzéke van az igazra, a természetfelettire. anélkül, hogy igazolva lenne a logikával. Ez a naivitás a Szentlélek ajándéka!

A megsebzett pap

Botrányoktól harsog a sajtó. Legnagyobb botrány a pedofília és annak eltussolása, illetve az Egyház viszonyulása a homoszexuálisokhoz, a homoszexualitáshoz. Úgy tűnik ez lesz korunkban a botlás köve, amely alapján erősen kisebbségbe kerülnek azok az egyházak, amelyek kitartanak a szentírás tanítása mellett.

Kevesek botránya sokak középszerűségéből fakad! Kisebbségben vannak az Egyházban és a papok között is azok, akik nagyszerű, erényes keresztény életet szeretnének maguknak és szentségben megélt papságot. Ezzel szemben a többség a középszerűséget kanonizálja mondván: „ez van, ezt kell szeretni, ne ugrálj, el kell fogadni azt, ami van”.

Hogyan gyógyul a pap?

A gyógyulás első lépése meghívás a választásra! A lelkiélet alaptörvénye, hogy akarni kell a lelki előbbre lépést. Újra és újra kérni kell ezt a kegyelmi ajándékot és készségesnek kell lenni a fogadására. Legfontosabb döntés alapbeállítottságunk megváltoztatása a papi hivatásunkhoz.

Gyógyulásunk Krisztus tekintélyének elfogadása után jön. A hit által szabadságra jutunk, amelyben sokat segíthet a meghallgató ima. Isten szavára úgy kell hallgatnom, mint egy engem egészen különösen érintő szóra. Úgy kell hinnem, hogy ez a szó egészen meg akarja változtatni az életemet.

A gyógyuláshoz időt kell adnunk a csendre, hogy meghalljuk Isten hozzánk szóló szavát. Amikor meggyógyultunk, képesek leszünk belesimulni Krisztus tekintélyébe. Akkor már nincs szükségünk más megoldások keresésére. Jézus tekintélyének elfogadása által védetté válunk.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Miként lehetne a lelkipásztorkodó papság spirituális képzését előmozdítani, arra vágyat és igényt ébreszteni bennünk?

Mit kell tennünk, hogy a prédikációink megérintsék és elgondolkodtassák az embereket?

Hogyan lehet erőforrássá a papi magány?

3.5. Egyéni életmód és életvitel

Időbeosztás

Az idő nem ellenségünk, de csak akkor használjuk helyesen, ha barátunkká tesszük a határidő naplónkat. Amikor rosszul használjuk fel az időt, akkor két nagy veszély leselkedik ránk. Az egyik a lustaság, ha ez ránk tör, a legkisebb adat kitöltése is fárasztó és csak halogatunk mindent, ennek következtében képtelenek leszünk bármilyen határidőt betartani. A másik a túlhajszoltság, semmi időt sem hagyunk magunknak és másoknak sem, csak pörgünk, mint a bűgőcsiga.

Mindkettő menekülés a valóság elől, mert elveszítettük a kapcsolatot az Élet forrásával. Terheltek és túlterheltek leszünk, amíg fel nem ismerjük, hogy az időnk nem csak kronosz, hanem egyben kairosz is. A felismerés segít, hogy megtérve, elegendő időt adjunk végre Istennek. Ennek egyik gyümölcse lesz, hogy ajándékként élünk meg minden órát és a szolgálatra fordítjuk.

Munka és pihenés

Mindkettő miatt szorongunk. Oka a feltételezéseinkben és az attól való félelmünkben keresendő, hogy mit gondolnak rólunk mások, valamint, vélt vagy valós elvárásoknak, igényeknek való megfelelés és a magánytól való félelem.

Sokan közülünk szégyelljük a pihenést, mert lustának tarthatnak bennünket és gyakran megítéljük a szívünkben azokat, akik tudnak időt szakítani a pihenésre. Pihenési időnket gyakran teletömjük tennivalóval és még fáradtabbak leszünk.

A munka-alkoholizmus és a lustaság is közös gyökérből fakad, elveszítettük kapcsolatunkat létünk belső forrásával! A jóízű munkát és a munka szeretetét is tanulnunk kell.

Kapcsolat a püspökkel és egymással

A fölénk rendelt tekintély elfogadása és az engedelmesség nem könnyű, mert valamennyiünknek sérült a tekintéllyel való kapcsolata. Rosszul gyakorolták fölöttünk és mi is gyakran élünk vissza tekintélyünkkel, legyen az szószék, hittanóra vagy a nálunk gyengébbek, kiszolgáltatottabbak felé való kapcsolatunk. A legfinomabb formája a bizalmatlanság, a legkeményebb pedig az állandó kritizálása mindannak, ami fölülről jön.

Rendkívül romboló a pletyka, amikor papok egymásról, leginkább a másik háta mögött beszélnek. Amikor a másik viselt dolgait kibeszéljük, gyanút ébresztünk és lehetetlenné tesszük az irántuk való tiszteletet, szeretetet. Egymás elfogadásában még sok teendőnk van.

Az engedelmisséget és a tekintélyt Jézustól kell megtanulni. Az ő engedelmissége az Atyától való függés volt, önként, szabadon és szeretetben. Akik közülünk követik őt ebben, azok az engedelmisségük által a szabadság új mélységeit fogják felfedezni.

Életet és hivatást mentő tud lenni a papok egymás közötti barátsága! Itt nem kérdés az idő, az energia, a feltételek. Kell, hogy legyen valaki, aki olyannak fogad el, amilyen vagyok. Aki nem hízeleg, hanem szembesít, ha kell, és nem kell félnie, hogy ezért elveszít.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Miként lehetne a lelkipásztorkodó papság pihenőidejét és szabadságolását, az ehhez szükséges helyettesítést jól megszervezni?

Hogyan lehet segíteni azoknak, akik állandóan úton vannak, és nem lehet megtalálni őket?

3.6. Közvetlen kapcsolat az emberekkel

Hívekkel, más vallásúakkal, nem hívőkkel

A ránk bízott hívekkel, más vallásúakkal, nem hívőkkel való kapcsolatunkat erősen meghatározza az Egyházképünk, az ember- és Isten-képünk. Amennyiben az Egyház Isten népe a Szentlélek vezetése alatt, és Isten a mi Atyánk, akkor mi mindannyian testvérek vagyunk. Azok felé, akik még nem ismerik Istent, küldetésünk van megismertetni őt. Ekkor azt keressük, ami közös, ami egybekapcsol bennünket. Az ökumenizmus, az egységre törekvés, az evangéliumból fakad Krisztus követéséből.

Az idők jelei közé tartozik a vér ökumenéje. A keresztényeket egy közösségbe kapcsolja, hogy üldözik őket, függetlenül attól, hogy katolikus, protestáns vagy más keresztény testvéreinkről van szó.

Az idők jelei közé tartozik a zsidók, a mi idősebb testvéreink és a keresztény egyházak közötti megosztottság, valamint az ebből fakadó történelmi sebek gyógyítása kiengesztelődéssel!

Kapcsolatunk a szenvedőkkel, megtörtettekkel, szegényekkel, romákkal

Amíg nem ismerjük fel, és nem ismerjük be, hogy mi is szegények, sérültek és sebzettek vagyunk, addig nem akarunk velük közösséget vállalni. Futunk az erősek, a hatalmasok világa után és minden erőnkkel a jóléti állam álmát építjük, Isten országa helyett. A kettő nem

ugyanaz, elég csak ismerni egy kicsit az evangéliumok tanítását és követni Jézus szavait és példáját. A jóléti társadalmak leselejtezik azokat, akikhez Jézus jött és minket küldött. Megoldandó problémaként tekintenek Isten képmásaira és teherként kezelik őket. A „legyetek irgalmasok!” parancsa még mindig érvényben van.

Viszonyunk a hatalomhoz

Általában kétféle reakciónk van a hatalom felé: távol tartjuk magunkat tőle vagy intim viszonyt ápolunk vele. Mindegyik a bennünk lévő „zsarnokkal” való kapcsolatunkról árulkodik! Jézus egyértelművé tette, hogy a „szálka” a saját szemünkben van. Először azt kell megvizsgálni, hogy a bennünk lévő zsarnok, hogyan viselkedik és meg kell térnünk! Sajnos a legtöbb esetben nem engedjük meg Jézusnak sem, hogy szembesítsen bennünket azzal, amit a hatalomról és a mammonról tanított! Kemény beszédnek tekintjük, mert veszélyezteti az életvitelünket, a kényelmünket és a gőgünket!

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Miként őrizhetnénk meg a szabadságunkat politikai kérdésekben, különösen a választások időszakában?

Hogyan tudnánk jobban együttműködni a szakszolgálatokkal, rendőrséggel és a civil szervezetekkel?

4. Papok és az evangelizáció

4.1. Hangsúlyáttevés a katekézisiról a tanítványá nevelésre

Az evangelizáció is és a hitoktatás is Jézus parancsának a teljesítése (v.ö. Mt 28, 19-20). Jézus tanítványává csak az tehet másokat, aki maga is az Ő tanítványa, akinek Jézus a Mestere. Evangelizálni az tud másokat, akinek a szívét már betöltötte az evangélium öröme. Az ilyen emberek „fertőzők” a többiekre nézve. Az Egyház nem prozelitizmussal, hanem vonzással növekszik!

Ezért talán az lenne a legjobb, ha az új evangelizációt a teológiai egyetemeken, főiskolákon, a papok egyházmegyei és espereskerületi összejövetelein, koronáin, hitoktatói képzéseken kezdenénk el. Így Isten népe járna jól, mert senkinek nincs annyi alkalmatlan tanúságot tenni tapasztalatairól, mint a plébánosnak, a hitoktátónak és a pedagógusoknak.

4.2. Miért van szükség új evangelizációra?

Két ok miatt is fontosnak tartjuk. Még mindig sokkal többen vannak azok, akik nem hallottak Jézus Krisztus örömhíréről, mint azok, akik ismerik. Másrészt napjainkban a megkereszteltek tömegei hagyják el az Egyházat illetve veszítik el a hit iránti érzéküket és nem akarnak az evangélium szerint élni.

Ferenc pápa, XVI. Benedek pápa és elődei, Szent II. János Pál pápa, Boldog VI. Pál és Szent XXIII. János pápa is új evangelizációt sürgettek. Ennek oka, hogy a megkereszteltek tömegei csupán vasárnapi keresztényekké váltak. Hét közben pedig mindenféle szokásoknak és

eszméknek engednek. Templomba járó híveink „hétfőn globalisták, kedden liberálisok, szerdán materialisták, csütörtökön ateisták, pénteken militaristák, szombaton pedig alkoholisták”. A kulturális kereszténység nem az evangéliumhoz szabja életét, hanem az evangéliumot szabja át hétköznapi életéhez, az adott kulturális közeg elvárásaihoz, szokásaihoz. A vallásnak egyetlen szerepet szánva, tegyen jobb emberré bennünket. De Jézust nem azért feszítették keresztre, mert becsületes és erkölcsös állampolgárként küzdött Palesztina és az akkori zsidóság felemelkedéséért, vagy az elnyomó rómaiak eltűnéséért, hanem azért, mert meghirdette Isten országát, Isten szeretet uralmát, és ezt kiterjesztette az ellenség (a másik oldalon lévő) szeretetére is.

4.3. Az idők jelei

Milyen világban élünk és milyen eszmei áramlatok között kell hirdetnünk az evangéliumot? Milyen kihívásokra kell felkészíteni hitoktatóinkat? Illetve milyen ideológiákkal "megfertőzve" jelentkeznek hitoktatói, vagy teológiai tanulmányokra fiataljaink?

Az Isten-központú világnézettől az emberközpontúság felé tolódott el a hangsúly. Korunk gondolkodása az objektív tekintélytől a relativizmus felé mozdult el. Az értelmes érveknél fontosabb lett, hogy mit érzünk és a kereszténységet is meggyőződés helyett, csak egy véleményként a sok közül szabad képviselni. Mindenkinek joga van istent választani magának.

A veszély egyben esély, hogy visszatérjünk az evangéliumhoz egyénileg és közösségileg is. Válaszoljunk az idők jeleire, fedezzük fel a modern idők Aeropaguszeit, nem várva, hogy ők jöjjenek be a templomainkba! Lehetőségünk van a szemlélődésből fakadó evangelizációra és éber figyelemre a Szentlélek jelei iránt, valamint a hit és élet újbóli összekapcsolására. A próféta jel szerepvállalására az új nemzetközi rend és korunk diktatúrái között! Az evangelizációra ma is Krisztus szeretete sürget minket!

4.4. A papok és a megkülönböztetés

Különbség van a Szentlélek, a gonosz lélek és az emberi psziché indításai között. A megkülönböztetés karizma, amit kérünk kell. Szükségünk van a Bölcsesség Lelkére, hogy felismerjük Isten akaratát. Ima nélkül nincs esélyünk a megkülönböztetésre! Naponta az Isten Igéjével táplálkozva, megérinthet bennünket és akkor alá tudjuk vetni magunkat neki.

A megkülönböztetéshez osszuk meg mindezt Isten népével, mert bennük is működik a *sensus fidei*, ők is megkapták a Szentleket. Hallgassuk meg őket is valamint a püspök a teológusok véleményét is. Kérjük ki a nálunk tapasztaltabbak tanácsát.

4.5. Kapcsolat a médiával

Az evangélium hirdetésében fontos használnunk a média által felkínált lehetőségeket, ugyanakkor meg kell őriznünk a szabadságunkat is. Vannak, akik félnék tőle, vannak, akiket vonz, vannak, akik tanulnak belőle és használják, mint lehetőséget.

Amennyiben nem ellenségnek, hanem partnernek tekintjük a médiát, könnyebb együttműködni vele. Érdemes meghívni a sajtó képviselőit az egyházközség ünnepeire, nagyobb eseményeire. Ami nem szerepel a médiában, az nem létezik korunk embere számára.

Nem kell félnünk! Amikor a médián keresztül támadások keresztüzzébe kerül az Egyház, akkor a gonosz szervezi a színházat. Jézus pedig közben nyugodtan építi az Isten országát!

Az igazi veszély nem a médiából jön! – ami a tényeket szellőzteti, hanem belőlünk és közülünk. Abból, hogy mi papok és keresztények hogyan bánunk a testvéreinkkel, amikor kiderülnek a nyilvánosságra hozott tények és igaznak bizonyulnak!

Ne értékeljük túl a kívülről jövő támadásokat, hanem nézzünk meg, mik a tények az Egyházon belül és azt, hogy hogyan bánunk ezekkel a tényekkel mi! Ne ragadjunk le annál, hogy így kellene, és úgy kellene, hanem nézzük meg, hogyan lehet segíteni azoknak, akiknek kiderültek a viselt dolgaik és hogyan tudnánk szeretet-közösséget adni nekik!

4.6. Kapcsolat a digitális világgal

Állandó és gyors átalakulásban van minden! Megváltoztatja az időhöz és térhez való viszonyunkat. Egyik sem létezik többé úgy, mint régen, mert itt és most, azonnal zajlik minden. A digitális világ megváltoztatja az identitásunkat, valamint a családról alkotott felfogásunkat. Bármilyen szerepben lehetünk, amelyet senki nem kérhet számon, és olyat csinálhatunk, amit a valóságban soha. Virtuális háló vesz körül bennünket, amivel mindent azonnal el tudunk intézni.

A digitális kultúra fogékony mindenre, megnőtt az információéhség és nem lehet semlegesnek maradni. Kommunikációs hatalom van a kezünkben a mobillal, bárkit megelőzhetünk az információval. Ugyanakkor nem tudjuk, hogy igaz vagy nem egy infó, mert mások mondják meg, mi az igaz. Veszélyes magunkat reklámozni, ugyanakkor el kell engednünk a félelmeinket!

A digitális kultúrában nem tudják befogadni, ha hosszú, amit mondunk!

Hogyan tudjuk használni mindezt az evangelizációban? A képek és a zene kultúrájában, hogyan tudjuk átadni az örömhírt? A médiában való jelenlétünk sok kívánni valót hagy maga után, unalmasak vagyunk a fiatalok számára! Meg kell tanulni másként kifejezni magunkat, és kreatívan reagálni a dolgokra. Ha nem értjük, hogyan működik a média, nem tudjuk átadni az üzenetet. A kommunikáció egyben igehirdetés is!

4.7. Kapcsolat a széppel és a kultúrával

Az évente megrendezésre kerülő Ars Sacra hét nagyon sok jó és szép tapasztalattal ajándékozott meg bennünket a művészeteken keresztül történő evangelizációról. Minden, ami igaz és szép az a Szentlélektől való! A művészet kiváló lehetőség a világ felé nyitásra és az ökumenikus kapcsolatok építésére!

A kulturális átalakulások közben el kell kerülni két szélsőséges irányt. Az egyik az individualizmus: *én magam Isten nélkül*, amikor az üdvösségem a saját erőmtől függ, Krisztus tanítása csak erkölcsi prédikációk összessége. A másik az üdvösség kizárólagos belső értelmezése: *én egyesülök az Istennel*, és nem vállalom magamra a másik emberrel és a teremtett világgal való kapcsolatot.

4.8. Érzékenység a változásra, a reformra

Az Egyház belső reformjára vonatkozóan 12 kritériumot fogalmazott meg Ferenc pápa. Melyek ezek?

Az individuális, személyes megtérés! A pasztorális megtérés és misszionáriusi megtérés, hogy Krisztus központúság és evangéliumi lelkiület járjon át bennünket. Fontos az Egyház reformjában a racionalitás, a funkcionalitás, a modernitás, a letisztultság, a szubszidiaritás, a szinodialitás, a katolicitás, a professzionalitás, a fokozatosság és rugalmasság!

Ezekhez társul még a gazdasági reform, a pénzhez való viszonyunk felülvizsgálata és a szükséges változtatások megtétele.

Minden reform annak megértésével kezdődik, hogy a világ azé, aki szereti, vagyis a szeretet elsőbbségét kell gyakorolnunk a pasztorációban! Amikor megértjük papi szolgálatunk egyetemes rendeltetését, akkor van esélyünk arra, hogy megtegyük az ehhez szükséges lépéseket.

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

A „kilépő” Egyház mer kezdeményezni, és kész közösséget vállalni a rábízottakkal. Evangelizáció nincsen találkozás nélkül.

Miként lehetne a művészetek, a tudomány és a kultúra szerepét hangsúlyosabbá tenni az evangelizációban?

5. A papság állandó képzése

5.1. Önképzés és továbbképzés

Öröm látni, hogy papságunk jó része spirituálisan és intellektuálisan is igényes. Sajnos találkozhatunk az ellenkezőjével is. Bőséges kínálat van szakmai konferenciákból, jó lenne élni velük. Miközben a ránk bízottak naprakészek a saját szakterületükön és nagyon gyakran a teológiában, biblikumban, erkölcteológiában is, nem kapnak választ a kérdéseikre, ha mi nem gondoskodunk önmagunk képzéséről, illetve továbbképzéséről.

Belső igénnyé kell, hogy váljon bennünk mindkettő. Az egyházmegye részéről felkínált két továbbképzési nap, ahol igazából csak másfél-két óráról beszélhetünk, hiszen csak ennyi az előadás és a válaszokra szánt idő, a minimumok minimuma.

5.2. Lelkigyakorlatok, lelki napok

Akiknek fontos az élő, személyes kapcsolat Istennel, azoknak tapasztalatunk szerint elegendő a napi egy óra elmélkedés, a heti adoráció, a havi egy lelki nap és az évi egy hosszabb lelkigyakorlat ahhoz, hogy „szinten” tartsák magukat. Ám ennél sokkal többre kellene, hogy igényünk legyen!

Lelki életünk lényege a kapcsolat! Ennek kiformalása az ima művészetében rejlik. Olyan papságra van szükségünk, akik bensőséges barátaivá válnak Krisztusnak. Ez a kölcsönös barátság minden hiteles pasztoráció feltétele!

Az egyházmegye részéről felkínált négy rekollekciós napon az erre szánt két óra nagyon kevés!

5.3. Emberré nevelés, férfivá válás

Egyre több hivatás jön sérült családokból, ahol hiányzik az apakép. A férfivá nevelés teljesen kimaradt szemináriumi képzésünkből. Maradt az intellektuális és spirituális képzés. A férfi identitás felfedezése, kibontása, a férfi sebek gyógyítása sokat segíthetne a hivatásunkból fakadó nehézségek és a magány feldolgozásában.

5.4. Érzelmi intelligencia képzése

Értelmi képzésünk minden szinten kidolgozott, ugyanakkor az érzelmi intelligenciánk képzése teljesen elhanyagolt terület maradt. Nem tanultuk meg kezelni a haragunkat, az érzelmeinket, nem tudunk mit kezdeni az építő és a leépítő kritikával stb. Ezen a területen is „maszekolunk” vagy „a kegyelem majd elintézi” álláspontra helyezkedünk és nem vállaljuk fel a magunk részét.

20

JAVASLATOK és PÁRBESZÉD:

Javaslatok az egyházmegye által a papok számára szervezett továbbképzési és rekollekciós programok hatékonyságának növelésére.

Miként lehetne segíteni papjainkat a férfivá válásban és az érzelmi képzésben?